

Scouting Nederland Museum

Scouting Nederland Museum Baarn
Amsterdamsestraatweg 51
3744 MA Baarn

Bulletin

32e jaargang nummer 3– najaar 2025

Voorwoord

Alweer bijna een jaar voorbij, de tijd vliegt inderdaad! Een jaar waarin we ons bestuur gelukkig konden uitbreiden, nu alleen nog een voorzitter, en we weer veel bezoekers mochten ontvangen in ons museum.

Een jaar waarin het museum de ANBI status kreeg toegewezen van de belastingdienst. Kijk hiervoor verderop in dit Bulletin. Hiervoor moesten we wel naar de notaris om onze statuten aan te passen. Dat moest toch nog i.v.m. veranderende wetgeving. Met gebruik van de modelstatuten van Scouting Nederland hebben we dit nu meteen goed geregeld en hebben we alles weer op orde.

Een jaar ook met veel belangstelling voor de fraaie expositie met een terugblik over 100 jaar Scouting wedstrijden. Een jaar waarin we met SN en het Reizend Scoutingmuseum verder gewerkt hebben aan de realisatie van een mogelijk nieuw museum in Zeewolde. Een jaar kortom waarin we verder gewerkt hebben aan onze doelstelling: het erfgoed van de Vereniging Scouting Nederland zodanig te bewaren dat het verhaal van Scouting verteld kan worden aan de hand van historische documenten en voorwerpen. Dit door het inrichten, onderhouden, beheren en exploiteren van het Scouting Nederland Museum. Met dank aan onze vrijwilligers die dit mede mogelijk gemaakt hebben!

Het bestuur wenst u allen fijne feestdagen en een voorspoedig 2026!

Ruud Egberts, bestuurslid PR

Sponsor ons museum met Sponsor-kliks

Met SponsorKliks kan je zelf een financiële bijdrage leveren aan **Scouting Nederland Museum Baarn**, zonder dat het jou een cent extra kost! Bestel online b.v. een pizza via Thuisbezorgd en Scouting Nederland Museum Baarn ontvangt hiervoor geld in

de clubkas. Ook doen grote webwinkels als Bol, HEMA, Coolblue, Greetz, Zooplus en Expedia mee. Maar ook de Staatsloterij! Een percentage van het aankoopbedrag gaat naar het Scouting Nederland Museum Baarn. En nogmaals, het kost je niets extra! Intussen ontvangen wij maandelijks al bijdragen!

Wil je Scouting Nederland Museum Baarn ook GRATIS sponsoren?

Je komt op Sponsorkliks via onze website: in het keuzemenu boven aan de startpagina. Of scan onder staande QR code.

Fijne Kerstdagen en een voorspoedig 2026

Nieuwe aanwinsten

*We ontvingen uit een oud archief van Piet Muller van de Argogroep uit Hilversum wat documenten van andere groepen. Hieronder wat oude programmabrochures van de feestavonden die de Pieter Maritzsgroep uit Delft in de jaren '30 organiseerde.

*Van een 89 jarige oud-scout kregen we de nodige herinneringen van de Jubileum Jamboree in 1957 waar hij aan deelgenomen had. Naast de diverse boekwerkjes en documenten ook een mooie serie met foto's. Op één ervan zien we het Nederlandse contingent tijdens het openingsdefilé marcheren, een andere toont een sub kamppoort van een Hollandse troep uit de regio Zutphen.

*Van een fanatieke verzamelaarster, Emmy de Vries (87), ontvingen we een grote verzameling met ca. 250 stripboeken met scoutingverhalen of waar scouts in voorkomen of afgebeeld zijn. Dat vergt nog wel even wat uitzoekwerk voordat we die afgestemd hebben met onze eigen collectie.

Van dezelfde gulle geefster kregen we een prikbord met een collectie van zo'n 200 scouting speldjes uit de hele wereld. Hieronder bijzondere speldjes van Leger des Heils Scouting uit een aantal Europese landen en een Kabouterspeldje uit Birma (nu Myanmar).

*Een oud-verkennerleider van de CJV groep Trekvogels, uit het Laakkwartier van Den Haag /Rijswijk, bezorgde ons zijn oude blouse met insignes, een bewijs van lidmaatschap en volmacht. Een bijzondere groep met een Christelijke signatuur.

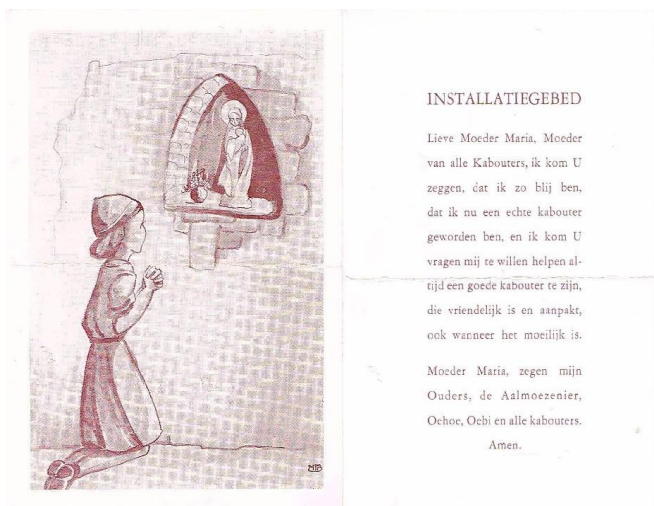

De CJV (Christelijke Jongeren Vereniging) was in 1958 een voortzetting van het CJMV (Christelijke Jonge Mannen Verenigingen). Deze organiseerde allerlei jongeren activiteiten waaronder ook padvindergroepen. Later ging dit weer op in de internationale YMCA (Young Men's Christian Association).

*Een bijzonder prentje met een Installatiegebed voor kabouters van de Katholieke Nederlandse Gidsen beweging.

*Een jubileuminsigne van de Scouting Gelre Groep uit Twello, gedoneerd door 1 van onze bestuursleden. Ter gelegenheid van het 80 jarige bestaan van de (oud-NPV) groep.

*Een fraai installatiedocument uit de beginperiode van de NPV (1916-1920). Naast een fraaie pentekening van een padvindersonstallatie is hierop ook de tekst van de Padvindersonwet en Belofte vermeld.

Het hoofdkwartier was toen nog gevestigd in Amsterdam.

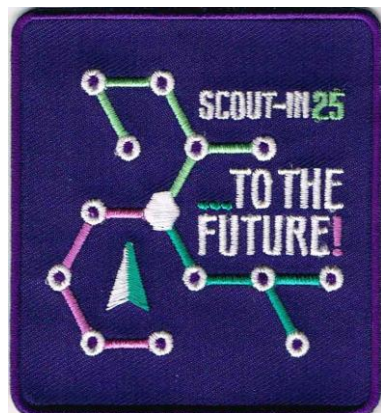
Scout-In 2025

Samenkomen, Leren en Inspireren tijdens Scout-In 2025.

Scout-In 2025 is hét weekendevenement gericht op alle leden van 17 jaar en ouder van Scouting in Nederland. Het evenement vindt elke twee jaar plaats op Scoutinglandgoed Zeewolde. Het evenement heeft als doel om te verbinden, uit te wisselen en te ontmoeten en werd gehouden in het weekend van 19-21 september. Er was veel te beleven en je kon je een weekend lang onderdompelen in zelfgekozen activiteiten: van een besturencafé tot een bijeenkomst voor nieuwe welpenleiding.

En van een voorzittersoverleg tot een activiteit over het nieuwe insignesysteem. Traditioneel begint de Scout-In met de opening op vrijdagavond waarbij alle deelnemers aanwezig zijn. In het weekend doe je mee aan zelfgekozen activiteiten, en uiteraard is er ook ruimte voor een biertje en gezelligheid.

Scouting helpt op Sail 2025

Scouting was ook deze editie weer aanwezig op dit prachtige evenement in Amsterdam. Er wordt daar, naast de traditionele Scoutingactiviteiten die gefocust zijn op het waterwerk, ook graag een doorkijk gegeven naar alles wat het waterwerk op het thema duurzaamheid doet.

Als Scouting hijsen we de vlag bij de opening, doen mee aan de zeilwedstrijden én varen mee in de legendarische pieremachocheltocht. Daarnaast organiseren we een mega tof programma voor onze leden in de scoutsleeftijd, bomvol activiteiten op én rond het water.

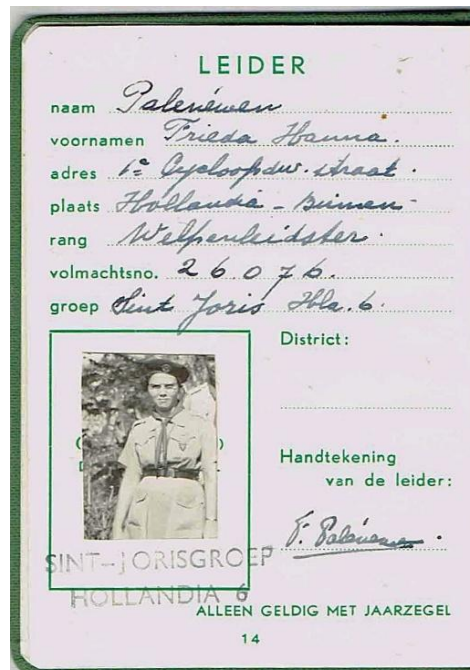
Deelnemers en medewerkers kregen als dank een leuk insigne. Medewerker Jelmer Coppens regelde voor ons een exemplaar.

Welpen uit Nieuw-Guinea

Bijzondere welpenboekjes en naambandjes uit Hollandia, Nederlands Nieuw-Guinea.

Bij een zolderopruiming van een scoutinggroep uit Dordrecht kregen we een doos met oude boekjes en tijdschriften. Op zich niets bijzonders. Tot er een pakketje tevoorschijn kwam met een stapeltje

Welpen lidmaatschapsboekjes. Op het eerste gezicht ook niet apart, totdat we de boekjes eens wat nader bekeken. Deze bleken van een welpenhorde uit Hollandia, de hoofdstad van Nederlands Nieuw-Guinea. Dat moesten we natuurlijk even uitzoeken. Nederlands Nieuw-Guinea was na de soevereiniteitsoverdracht van Indonesië in 1949 een overzees gebiedsdeel van Nederland tot 1962.

Scouting werd in Nieuw-Guinea geïntroduceerd door onderwijzers, missionarissen en zendelingen uit Nederland die voor hun werk naar Nieuw-Guinea waren gekomen.

De beweging werd in 1950 opgericht met slechts een paar groepen met een paar dozijn voornamelijk Nederlandse jongens, maar groeide snel tot bijna honderd groepen. In januari 1954 besluit de Nationale Padvinders Raad de Katholieke verkenners op Nieuw-Guinea als zelfstandig district rechtstreeks onder het Nationaal Hoofdkwartier te brengen. Eén van de groepen die in 1956 opgericht werd was de St. Jorisgroep VI in Hollandia-Binnen en bestond uit Nederlandse jongens en jongens uit verschillende lokale bevolkingsgroepen.

Uit de stapel met maar liefst 23 Welpenboekjes kunnen we opmaken dat deze jonge welpen allemaal geïnstalleerd zijn in de periode 1956 t/m 1960. De akela van de horde was Frieda (Jo) Hanna Palenéwen met volmacht 26076 zoals uit haar lidmaatschapsboekje blijkt. De hopman kwam ook uit de familie Palenéwan, waarschijnlijk een broer.

Op scoutwiki en scoutpedia lezen we dat in 1960 het 10 jarig bestaan wordt gevierd o.l.v. districtscommissaris Oubaas Paulus Leonard Herscheidt. F.J. Palenéwen, F.J. Siahaya, J.M. Sorentou en R.C. Paulus ontvingen een Gouden Jacobsstaf voor hun inzet voor de beweging. De gouverneur van Nederlands Nieuw-Guinea, Pieter Plateel, zelf oud scout, werd beschermheer van de Nieuw-Guinea scouts.

In 1962 moest Nederland onder grote internationale druk afstand doen van Nieuw-Guinea. De scouts werden ondergebracht in de Indonesische organisatie. Een logische verklaring hoe de boekjes in Dordrecht terecht zijn gekomen is dat Frieda (na ophef groep?) met een groot aantal Nederlanders in 1962 naar Nederland gekomen is en "haar" welpen mee teruggebracht heeft.

Al met al een mooi stukje geschiedenis en een bijzondere aanwinst voor onze collectie.

Tegenwoordig is Scouting in het onafhankelijke Papoea-Nieuw-Guinea een onafhankelijke organisatie, die zich richt op de lokale cultuur en tradities.

Het verhaal van "De Trekkende Vlag"

In onze collectie hebben we enige tijd geleden "her" ontdekt dat we een zeer bijzonder kistje hebben met een pakket losse documenten die een geweldig verhaal vertellen. Het gaat dan om een tocht van de Wereld meisjesvlag van 1937 tot en met 1939 door Nederland en onze voormalige gebiedsdelen in de West- en Oost. We hebben de reis en de verhalen gereconstrueerd aan de hand van artikelen in het maandblad "De Padvindster", delen samengevat maar grotendeels letterlijk overgenomen. Het geeft een mooi beeld van hoe padvindsters in die tijd het padvindsterspel beleefden. De hele reis duurde aanzienlijk langer dan gepland door dat ook de padvindsters van West- en Oost Indië aan de reis wilden deelnemen. Het is een groot document geworden van 33 pagina's, dus niet mogelijk om het in dit bulletin op te nemen. Op de website kun je hele verhaal lezen. Zie link hieronder.

[Kijk hier](#)

Ook is de inhoud van de volledige kist met "oorkonde" en bladen met boodschappen en tekeningen van alle afdelingen in Nederland, Curaçao (West-Indië) en voormalige Oost-Indische gebiedsdelen, waaronder Java, Borneo, Molukken, Ambon en Singapore. Een geweldig tijdsdocument! Zie link hieronder:

[Kijk hier](#)

Log- en fotoboeken

Uit verschillende nalatenschappen kregen we weer een aantal fraaie log- en fotoboeken.

Amsterdamse Troep 1

Een fraai ingebonden boek met leren omslag en goud opsnede pagina's voor Hopman Claessens van de eerste Amsterdamse Troep. Hierin is ter gelegenheid van zijn huwelijk door de verkenner/voortrekkers een zeer net geschreven album gemaakt waarin eerst uitgebreid de groepsgeschiedenis wordt beschreven vanaf de oprichting op 5 januari 1911 als Troep 1 met paarse das. Daarna verder gedetailleerd uitgewerkt de belevenissen waar Hopman Claessens bij betrokken was van 1921 t/m 1925. Alles aangevuld met prachtige tekeningen en foto's. Een bijzonder tijdsdocument van ruim 100 jaar oud!

's Hopmans eerste Aocht.

Rotterdamse Troep 20

Een klein albumpje met foto's van Gerrit van Veelo, padvinder van Troep 20 uit Rotterdam. Het begint met een serie foto's van diverse activiteiten en zomerkampen in 1928 en 1929. Dan volgt een verslag van zijn reis naar de Wereld Jamboree in 1929 op Arrowe Park en Engeland. Per dag wordt geagendeerd wat er gedaan is. Gevolgd door een mooie serie kleine foto's. Ook een mooie foto van het vertrek uit Vlissingen op 29 juli met de boot met het hele Nederlandse Contingent.

De bijzondere foto van Baden Powell als "doctor" in dit albumpje willen we jullie niet onthouden.

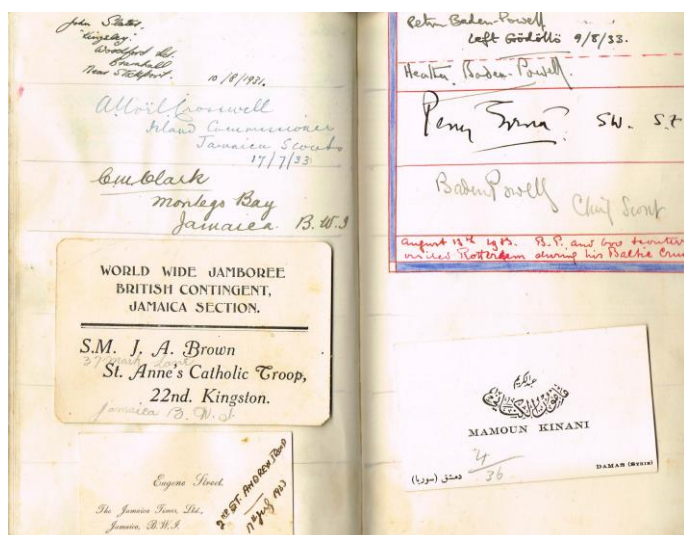

Als we het boekje omdraaien blijkt Gerrit al in 1927 een handtekeningen verzameling gestart te zijn van scouts die hij ontmoet heeft.

Daarin ook de handtekeningen van BP, Heather en hun zoon Peter. Deze zijn gedateerd met 1933. Uit de tekst blijkt dat op 13 augustus van dat jaar BP en 600 scouts Rotterdam bezochten gedurende zijn Baltische Cruise.

Op internet vonden we hier een toelichting op: In 1933 leidden Lord Baden-Powell en Lady Olave Baden-Powell een "Vredescruise" voor ongeveer 650 scouts en gidsen op de SS Calgaric door de Baltische havens om goodwill binnen de scoutingbeweging te kweken. De reis, die plaatsvond van 12 tot en met 29 augustus, bezocht onder meer Nederland, Noorwegen en Zweden en staat ook bekend als de "Calgaric cruise". Wederom een bijzonder albumpje.

Boekje met handtekeningen van BP, Heather en Peter

Groep "De Zwervers" Veenhuizen

Wellicht bekend, maar Veenhuizen was één van de zeven Koloniën van Weldadigheid en de grootste onvrije kolonie.

Gezinnen, wezen, bedelaars en landlopers verbleven hier onder 24-uurs bewaking. Na 1953 werden er geen kolonisten meer naar Veenhuizen gestuurd en werden de 3 gestichten, voor elk 1200 bewoners, geleidelijk in gebruik genomen als gevangenis. Veenhuizen werd een gevangenis-dorp waar je alleen mocht wonen als je er ook werkte. Tot 1983 was het een gesloten, zelfvoorzienend dorp. Meer over de geschiedenis van de "koloniën" is in ruime mate op internet te vinden.

Voor de kinderen van de betreffende bewoners werden diverse (sport) activiteiten georganiseerd en op 10 november 1945 werd er een padvindergroep opgericht met de toepasselijke naam "De Zwervers" welke uit welpen en verkenners bestond. Wij kregen van de welpenhorde van deze groep een handgeschreven logboekje dat nauwgezet de wekelijkse opkomsten en zomerkampen beschrijft van februari 1947 t/m 1951. In het album worden tevens per welp de behaalde sterren en insignes bijgehouden, alsmede een presentielijst. Een van de kampen vond plaats in een andere kolonie, Fredriksoord.

Ook kregen we een fotoalbum dat ter herinnering aangeboden werd door leiding en welpen van de Zwervers aan Akela Gorter in september 1951 met als thema "het laatste kampvuur". Naast veel foto's van de gebouwen en omgeving van de kolonie foto's van installaties, activiteiten en een kamp in Ommen. Ook mooie groepsfoto's uit 1948 en 1951. De informatie loopt tot 1951 en het vermoeden bestaat dat de groep niet lang daarna is opgeheven i.v.m. de veranderingen die hiervoor vermeld zijn in 1952/53. Er is verder niets van deze jongensgroep gevonden. Veenhuizen kende ook een meisjesgroep, eveneens opgericht in 1946, "De Floragroep". Ook die is in 1952 opgeheven.

Padvindergroep de Zwervers uit Veenhuizen

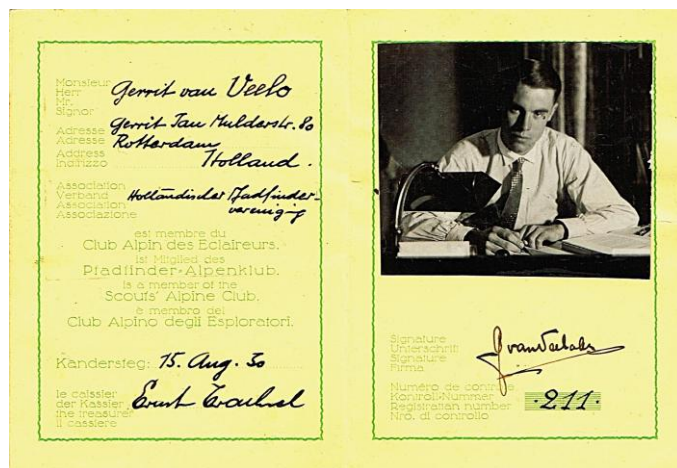

Zomerkamp De Zwervers Veenhuizen

Legitimatiebewijzen

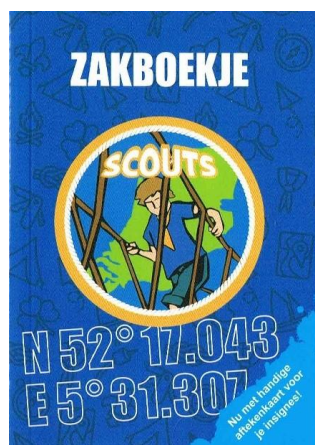
Bij het logboek van Gerrit Veelo troffen we ook oude legitimatiebewijzen aan. Een als NPV Padvinder van de afdeling Rotterdam in het jaar 1927. Daarnaast een membershipcard van de Zwitserse Club Alpin des Eclaireurs / Boy Scout Alpine Club in Kandersteg uit 1931. Die hadden we nog niet eerder gezien.

In 1923 verwierf het hoofdbestuur van de Zwitserse Scoutingfederatie een gebouw nabij Kandersteg, dat later werd omgevormd tot een internationaal scoutinghuis onder internationale verantwoordelijkheid. Vanaf 1925 nam het hoofdbestuur het beheer van de bestaande Alpen Scouting Club (CAS) over. Wij kennen dat nu als het Internationaal Scoutcentrum Kandersteg (KISC).

Nieuwe zakboekjes

In de Scout-Shop zijn nieuwe versies van de zakboekjes voor Welpen en scouts opgenomen. Het gaat voor beide om de 5^e druk 2025. De basis inhoud is gelijk gebleven maar de nieuwe vaardigheidsinsignes zijn er in opgenomen. En uiteraard is de plaats gewijzigd in Zeewolde. Met deze 5^e druk voor onze neus was het natuurlijk zaak om te controleren of we alle eerder drukken wel in onze collectie hadden. Dat bleek dus van niet. De Scout-Shop hielp ons nog aan de 4^e druk van beide uitgaven. Echter wij missen nu nog van het Welpenboekje een 2^e druk (2018?) en van het Zakboekje Scouts de 3^e druk (2019?) Wie kan ons daar aan helpen?

Vacature voorzitter museumbestuur

Wij zijn nog steeds op zoek naar een voorzitter voor ons bestuur. Iets voor jou? Meer informatie nodig? Mail met onze secretaris via Secretariaat-museum@scouting.nl

Vrienden- en vriendinnen

Wilt U zich opgeven als VRIEND(IN) van het museum? Dat kan bij onze secretariaat!!

De vrienden (en vriendinnen) van ons museum vragen wij een jaarlijkse bijdrage van € 25,00. U kunt dit over maken op onze bankrekening IBAN: NL40 RABO 0130 0254 10 en BIC: RABONL2U t.n.v. Stichting Scouting Museum te Baarn.

Hartelijk dank voor uw steun, donaties en giften zijn zeer welkom.

Het Padvinderspel 1910-2015

Dit oude kaartspel is nog steeds populair. Dat blijkt wel, want er worden nog steeds nieuwe versies uitgebracht door de firma Goliath uit Hattem. De meest recente versie in een zogenaamde "Pocket" versie uit 2024. In plaats van een doos met deksel is het nu een compact "hang" doosje dat geschikt is voor winkelketens om ze aan de bekende beugeltjes op te hangen. Dat pocket slaat echter alleen op de maat van het soosje, want de speelkaarten zijn zelf zijn duidelijk een maatje groter dan voorheen. Ook zijn er geen papieren spelregels meer, deze zijn op 2 losse spelkaart formaat gedrukt. Verder veranderde bij de laatste versies ook het logo van Goliath van een vierkante naar een vrije vorm en werden kinderwaarschuwingen vooronder de 3 jaar opgenomen. De laatste versie werd gedrukt in Polen, de 2 voorgaande in China. Het is verkrijgbaar bij diverse winkelketens en uiteraard ook bij webwinkels. De prijzen variëren nogal, van 7,59 tot 15,99! Dus let op bij aanschaf.

Deze nieuwe uitgifte was aanleiding om de documentatie die ik zo'n 10 jaar geleden voor het eerst samenstelde te updaten. Dat leverde maar liefst 5 nieuwe versies op die na 2015 verschenen zijn.

De voorheen vermelde website bron van "Hong" spellen bestaat niet meer en is geïntegreerd in Spellenlab.be. Een enorme database met meer dan 25.000 spellen. Alle bijzonderheden vind je in de nieuwe documentatie opgenomen op de website.

[Klik hier voor het Padvinderspel](#)

ANBI

ANBI status, schenkingen, nalatenschap

Afgelopen maanden hebben we onze statuten aangepast aan veranderende wetgeving van de afgelopen jaren. Daarmee zijn we weer up tot date en ook in overeenstemming met voorwaarden van Scouting Nederland. Daarnaast zijn we hiermee ook voor de belastingdienst een culturele ANBI (algemeen nut beogende instelling).

Van uw financiële donatie/schenking aan het Scouting Nederland Museum heeft u mogelijk dan ook voordeel, want deze schenkingen zijn onder bepaalde voorwaarden aftrekbaar bij uw belastingaangifte.

Raadpleeg voor meer informatie de website van de [Belastingdienst](#).

Ook hoeven Goede doelen met ANBI status geen belasting te betalen over een erfdeel of legaat. Ze zijn volledig vrijgesteld van erfbelasting. Daardoor kunnen goede doelen hun aandeel in een nalatenschap voor de volle 100 procent inzetten voor hun doelstelling. Wilt u dit regelen? Neem dan contact op met uw notaris. Met uw donatie, schenking of nalatenschap draagt u bij tot het in stand houden van het Erfgoed van Scouting in Nederland voor toekomstige generaties.

Vriendenbijdrage

Het jaar 2025 is al bijna ten einde, tijd om onze administratie op orde te maken. Hierbij is gebleken dat nog niet iedereen zijn/haar minimale bijdrage van 25,- voor het jaar 2025 heeft voldaan. Wilt u dat nog voor het einde van het jaar in orde maken? Alvast dank namens de penningmeester.

Wisseltentoonstelling 2025

Er was veel belangstelling voor de fraaie expositie met een terugblik over 100 jaar Scouting wedstrijden. Onze Back in Time badge is nu ook vereeuwigd op een decemberpostzegel voor onze Kerstpost!

Driehoekmeisjes

De Nederlandsche Meisjes Club, ook wel de Driehoekmeisjes genoemd, was een op de padvinderij lijkende protestantse organisatie met een religieus-opvoedkundige doelstelling voor meisjes. Hieronder het logo op een riemgesp.

Jota - Joti 2025

JOTA-JOTI staat voor Jamboree On The Air – Jamboree On The Internet en is een jaarlijks wereldwijd Scoutingevenement. Het derde volle weekend van oktober staat in het thema van contact leggen met andere scouts in Nederland, Europa en de hele wereld.

Het leggen van contact kan via radioverbindingen (The Air) of via internet (The Internet).

JOTA-JOTI is het grootste jaarlijkse landelijke evenement van Scouting Nederland met ruim 18 duizend deelnemende scouts, meer dan 200 groepen en ruim 700 vrijwilligers. Dit jaar werd het van 17-19 oktober gehouden.

Wereldwijd doen er meer dan 2 miljoen scouts mee uit 172 landen. JOTA-JOTI draait niet alleen om contact leggen, maar ook om plezier, samenwerking, kennis making met andere scouts en techniek.

Bestuur

Het bestuur is nu als volgt samengesteld:

Vacature, voorzitter

Robbert Blanken, secretaris

Secretariaat-museum@scouting.nl

Marcel Atteveld, penningmeester

m.attevelt@home.nl

Paul Heessels, conservator

museumbaarn@scouting.nl

Ruud Egberts, lid met aandachtsgebied PR

PR-museum@scouting.nl

Samen zetten zij de ingeslagen weg voort, die al meer dan 70 jaar een heel goed pad was.

Het Scouting Nederland Museum

Het museum is van 1 maart tot 1 november elke zaterdagmiddag van 11.00 tot 15.00 uur open. Hiernaast is een afspraak voor groepen mogelijk! Dat kan via 06- 12257127 (Marcel)

Ons bezoekadres is: Scoutcentrum Buitenzorg, Amsterdamsestraatweg 51, 3744 MA Baarn.

Onze website is:

<https://nationaalmuseum.scouting.nl>

U vindt ons ook op Facebook:

www.facebook.com/nationaalmuseumscoutingnederland

Redactie Bulletin: Ruud Egberts, Burg. v.d. Feltzweg 29, 7391 HL, Twello.